

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 11. jūnijā*

Lieta C-33/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 19. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 28. janvārī, tiesvedībā

Agrana Zucker GmbH

pret

Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermans [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši K. Šimans [*K. Schiemann*], P. Kūris [*P. Kūris*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un K. Toadere [*C. Toader*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerālvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Lietuvas valdības vārdā — D. Krjaučūns [*D. Kriaučiūnas*], pārstāvis,

— Eiropas Savienības Padomes vārdā — M. Mūrs [*M. Moore*] un Z. Kupčova [*Z. Kupčová*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — F. Erlbahers [*F. Erlbacher*] un B. Dohertijs [*B. Doherty*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2009. gada 18. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2006. gada 20. februāra Regulas (EK) Nr. 320/2006, ar ko nosaka pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā un groza Regulu (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 58, 42. lpp.), interpretāciju un spēkā esamību.

- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar *Agrana Zucker GmbH* (turpmāk tekstā — “*Agrana Zucker*”) prasību pret *Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft* (federālais lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides un ūdenssaimniecības ministrs) 2007. gada 16. aprīļa lēmumu par restrukturizācijas pagaidu maksājumu (turpmāk tekstā — “pagaidu maksājumu”) par 2006./2007. gadu.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Cukura tirgu kopīgās organizācijas reformas, kas notika 2006. gadā, ietvaros Eiropas Savienības Padome 2006. gada 20. februārī ir pieņēmusi Regulu (EK) Nr. 318/2006 par cukura tirgu kopīgu organizāciju (OV L 58, 1. lpp.), kā arī tajā pašā dienā — Regulu Nr. 320/2006, ar kuru ir noteikta pagaidu shēma cukura rūpniecības restrukturizācijai. Saskaņā ar Regulas Nr. 318/2006 44. pantu Eiropas Kopienu Komisija ir pieņēmusi 2006. gada 27. marta Regulu (EK) Nr. 493/2006, ar ko paredz pārejas posma pasākumus cukura nozares tirgu kopīgās organizācijas reformai un groza Regulu (EK) Nr. 1265/2001 un (EK) Nr. 314/2002 (OV L 89, 11. lpp.).

Regula Nr. 318/2006

- 4 Regulas Nr. 318/2006 preambulas divdesmit otrajā apsvērumā ir noteikts šādi:

“Būtu jāievieš jauni tirgus instrumenti, ko pārvalda Komisija. Pirmkārt, ja baltā cukura tirgus cenas samazinās tiktāl, ka tās ir mazākas par salīdzināmo cenu, ražotājiem vajadzētu būt iespējai izmantot privātās uzglabāšanas shēmu saskaņā ar nosacījumiem, kas Komisijai vēl jāparedz. Otrkārt, lai saglabātu cukura tirgu strukturālo līdzsvaru cenu līmeni, kas maz atšķiras no salīdzināmās cenas, ir jābūt iespējamam Komisijai pieņemt lēmumu par cukura izņemšanu no tirgus uz tik ilgu laiku, kamēr tirgus atkal ir līdzsvarā.”

- 5 Regulas Nr. 318/2006 19. pants ir izteikts šādi:

“1. Lai tirgū saglabātu strukturālo līdzsvaru tādā cenas līmenī, kas daudz neatšķiras no salīdzināmās cenas, ņemot vērā Kopienas pienākumus, kur[i] izriet no nolīgumiem, kas noslēgti saskaņā ar Līguma 300. pantu, līdz nākamā tirdzniecības gada sākumam no tirgus var izņemt visām dalībvalstīm vienādu kvotas cukura [...] procentuālo daļu.

[..]

2. Izņemamo procentuālo daļu, kas minēta 1. punktā, nosaka vēlākais līdz attiecīgā tirdzniecības gada 31. oktobrim, pamatojoties uz minētajam tirdzniecības gadam prognozētajām tirgus tendencēm.

3. Ikviens uzņēmums, kam ir piešķirta kvota, izņemšanas periodā uz sava rēķina glabā cukura daudzumus, kas atbilst 1. punktā minētajai procentuālajai daļai, kuru piemēro šā uzņēmuma kvotu produkcijai konkrētajā tirdzniecības gadā.

Tirdzniecības gadā izņemtos cukura daudzumus uzskata par pirmajiem kvotā ietilpstošajiem daudzumiem, kas saražoti nākamajā tirdzniecības gadā. Tomēr, ņemot vērā prognozētās cukura tirgus tendences, saskaņā ar 39. panta 2. punktā minēto procedūru var nolemt, ka kārtējā un/vai nākamajā tirdzniecības gadā visu izņemto cukuru [...] vai daļu no tā uzskata par:

— pārpalikuma cukuru, [...] kas ir pieejams kā rūpnieciskais cukurs, [...],

vai

— papildkvotas produkciju, kuras daļu var rezervēt eksportam, ievērojot saistības, kas izriet no atbilstīgi Līguma 300. pantam noslēgtajiem nolīgumiem.

[..]”

Regula Nr. 320/2006

- 6 Regulas Nr. 320/2006 preambulas pirmajā, otrajā, ceturtajā un piektajā apsvērumā ir noteikts konkrētāk, ka:

“(1) [...] Lai Kopienas cukura ražošanas un tirdzniecības sistēmu saskaņotu ar starptautiskajām prasībām un nodrošinātu tās turpmāko konkurētspēju, ir jāveic pamatīga restrukturizācija, kas būtiski samazinātu Kopienas nerentablās ražošanas jaudu. Lai to panāktu, kā priekšnosacījums jaunas efektīvas cukura tirgus organizācijas ieviešanai būtu jāizstrādā atsevišķa un autonoma pagaidu shēma Kopienas cukura rūpniecības restrukturizācijai. [...]

(2) Lai finansētu Kopienas cukura rūpniecības restrukturizācijas pasākumus, būtu jāizveido pagaidu restrukturizācijas fonds. [...]

[..]

(4) Šajā regulā paredzētie restrukturizācijas pasākumi būtu jāfinansē, uz laiku palielinot iemaksu summas tiem cukura, izoglikozes un inulīna sīrupa ražotājiem, kuri gala rezultātā gūs labumu no restrukturizācijas. Tā kā šī summa neietilpst tradicionālajos cukura kopīgā tirgus organizācijas zināmajos maksājumos, ienākumi no tiem būtu jāuzskata par “asignētajiem ieņēmumiem”, kā noteikts Padomes Regulā (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (2002. gada 25. jūnijs) par finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam [...].

(5) Lai cukura rūpniecības uzņēmumi ar zemāko produktivitāti atteiktos no savām kvotām, būtu jāievieš nozīmīgs restrukturizācijas ekonomisks stimuls atbilstīga atbalsta veidā. Lai to panāktu, būtu jāizveido restrukturizācijas atbalsts, kas stimulē pārtraukt noteiktā cukura daudzuma ražošanu un atteikties no attiecīgajām kvotām, [..]. Atbalsts būtu izmaksājams četrus tirdzniecības gadus, lai tā samazinātu ražošanu, līdz ir sasniegts vajadzīgais Kopienas tirgus līdzsvars.”

7 Atbilstoši Regulas Nr. 320/2006, kas ir grozīta ar Padomes 2006. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 2011/2006 (OV L 384, 1. lpp.), 3. pantam:

“1. Uzņēmumam, kas ražo cukuru, [..], kam līdz 2006. gada 1. jūlijam vai 2007. gada 31. janvārim attiecībā uz Bulgāriju un Rumāniju bija piešķirta kvota, ir tiesības uz restrukturizācijas atbalstu par katru atteiktās kvotas tonnu, ja tas kādā no 2006./2007., 2007./2008., 2008./2009. un 2009./2010. tirdzniecības gadiem:

a) atsakās no savām kvotām, kas piešķirtas vienai vai vairākām tās fabrikām, un pilnībā demontē attiecīgo fabriku ražošanas iekārtas,

b) atsakās no savām kvotām, kas piešķirtas vienai vai vairākām tās fabrikām, daļēji demontē attiecīgo fabriku ražošanas iekārtas un neizmanto attiecīgo fabriku atlikušās ražošanas iekārtas to produktu ražošanai, uz kuriem attiecas cukura kopīgā tirgus organizācija,

vai

- c) atsakās no savām kvotām, kas piešķirtas vienai vai vairākām tās fabrikām, un neizmanto attiecīgo fabriku ražošanas iekārtas jēlcukura rafinēšanai.

[..]”

8 Regulas Nr. 320/2006 11. pantā ir noteikts:

“1. Tie uzņēmumi, kuriem piešķirtas kvotas, maksā pagaidu [...] maksājumu katrā tirdzniecības gadā par kvotas tonnu.

Par kvotām, kuras, sākot no noteiktā tirdzniecības gada, uzņēmums atbilstīgi 3. panta 1. punktam ir atteicis, šajā tirdzniecības gadā un turpmākajos tirdzniecības gados nemaksā pagaidu [...] maksājumu.

2. Cukuram [...] ir noteikt[s] šāds pagaidu restrukturizācijas maksājums:

— 126,40 EUR par 2006./2007. tirdzniecības gada kvotas tonnu,

- 173,8 EUR par 2007./2008. tirdzniecības gada kvotas tonnu,

- 113,3 EUR par 2008./2009. tirdzniecības gada kvotas tonnu.

[..]

3. Dalībvalsts atbild Kopienai par pagaidu [..] maksājumu ievākšanu to teritorijā.

[..]

5. Pagaidu [..] maksājumu kopumu, kas maksājams atbilstīgi 3. pantam, dalībvalsts piešķir tās teritorijā esošajiem uzņēmumiem saskaņā ar attiecīgajā tirdzniecības gadā piešķirto kvotu.

[..”

Regula Nr. 493/2006

9 To pagaidu pasākumu vidū, kas ir paredzēti Regulā Nr. 493/2006, kas ir grozīta ar Komisijas 2006. gada 13. oktobra Regulu (EK) Nr. 1542/2006 (OV L 283, 24. lpp.; turpmāk tekstā — “Regula Nr. 493/2006”), ir minēta arī “preventīva izņemšana no aprites”.

10 Šajā sakarā Regulas Nr. 493/2006 preambulas sestajā apsvērumā ir noteikts šādi:

“Lai uzlabotu līdzsvaru Kopienas tirgū, neradot jaunus cukura uzkrājumus 2006./2007. tirdzniecības gadā, ir jāparedz pārejas posma pasākums, lai samazinātu tās produkcijas daudzumu, kas iekļaujas minētā tirdzniecības gada kvotā. Ir jānosaka maksimālais apjoms, kuru pārsniedzot, ikviena uzņēmuma saražoto kvotas cukuru uzskata par izņemtu Regulas [...] Nr. 318/2006 izpratnē, vai arī pēc uzņēmuma pieprasījuma to uzskata par ārpuskvotas produkciju tās pašas regulas 12. panta izpratnē. Ņemot vērā pāreju no iepriekšējās shēmas uz jauno, šis maksimālais apjoms jāiegūst, vienlīdzīgi kombinējot Regulas (EK) Nr. 1260/2001 10. pantā paredzēto metodi un Regulas [...] Nr. 318/2006 19. pantā paredzēto metodi, un tā, lai tiktu ņemti vērā arī īpašie atsevišķu dalībvalstu ieguldītie centieni sakarā ar restrukturizācijas fondu, kurš izveidots ar [...] Regulu [...] Nr. 320/2006 [...]”

11 Regulas Nr. 493/2006 3. pantā pārejas noteikumi attiecībā uz preventīvu izņemšanu no aprites ir noteikti šādi:

“1. Katram uzņēmumam, daļa no 2006./2007. tirdzniecības gada cukura, izoglikozes vai inulīna sīrupa produkcijas, kas saražota saskaņā ar IV pielikumā noteiktajām kvotām un kas pārsniedz maksimālo apjomu, kurš noteikts saskaņā ar šā panta 2. punktu, uzskata par izņemtu no aprites Regulas [...] Nr. 318/2006 19. panta nozīmē vai

pēc attiecīgā uzņēmuma pieprasījuma līdz 2007. gada 31. janvārim, pilnībā vai daļēji uzskata par ārpuskvotu cukuru minētās regulas 12. panta nozīmē.

2. Katram uzņēmumam 1. punktā minēto maksimālo apjomu nosaka reizinot uzņēmumam 1. punktā noteikto kvotu ar šādu koeficientu summu:

- a) regulas I pielikumā katrai dalībvalstij noteiktais koeficients;
- b) koeficients, kas iegūts, sadalot kvotu kopsummu, kurām tas 2006./2007. tirdzniecības gadam attiecīgajai dalībvalstij tika atteikts saskaņā ar Regulas [..] Nr. 320/2006 3. pantu, ar kvotu, kas šai dalībvalstij noteikta šīs regulas IV pielikumā. Komisija nosaka šo koeficientu vēlākais 2006. gada 15. oktobrī.

Tomēr, ja koeficientu summa pārsniedz 1,0000, maksimālais apjoms ir vienāds ar 1. punktā minēto kvotu.”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- ¹² 2006. gadā kompetentā administratīvā iestāde *Agrana Zucker* piešķīra kvotu 405 812,4 tonnu apmērā cukura ražošanai no 2006./2007. līdz 2014./2015. tirdzniecības gadam. Šī pati iestāde noteica, piemērojot Regulas Nr. 493/2006 3. pantu, ražošanas maksimālo apjomu 348 565,56 tonnas 2006./2007. tirdzniecības gadam, paredzot tādējādi šai sabiedrībai preventīvu izņemšanu no aprites 57 246,84 tonnu apmērā.

- 13 Ar *Agrarmarkt Austria* (norēķinu iestāde) 2007. gada 16. janvāra lēmumu *Agrana Zucker* tika prasīts samaksāt pirmo pagaidu maksājuma daļu par 2006./2007. tirdzniecības gadu EUR 30 776 812,42 apmērā.
- 14 Iebilstot pret to, ka pagaidu summa tika aprēķināta, pamatojoties uz tai piešķirto kvotu, un tādējādi iekļaujot šajā bāzē 57 246, 84 tonnas cukura, kas izņemts no apgrozības un ko tā nevarēja pārdot kā kvotas ietvaros saražotu cukuru, *Agrana Zucker* iesniedza *Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft* prasību par *Agrarmarkt Austria* lēmumu. Ar 2007. gada 16. aprīļa lēmumu, kas ir apstrīdēts iesniedzējtiesā, tā noraidīja šo prasību.
- 15 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *Agrana Zucker* būtībā uzskata, ka ar to, ka pagaidu summas aprēķinā ir ņemts vērā cukura daudzums, kurš ir izņemts no aprites, tiek pārkāpti samērīguma un nediskriminācijas principi, kas ir nostiprināti EKL 34. panta 2. punktā.
- 16 Šādos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof* [Augstākā administratīvā tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai [...] Regulas [...] Nr. 320/2006 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka arī cukura kvotai, kuru sakarā ar [...] Regulas Nr. 493/2006 3. pantā veikto preventīvo izņemšanu no aprites nevar izmantot, ir jābūt daļai no pagaidu [...] maksājuma summas aprēķina bāzes?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

vai Regulas [...] Nr. 320/2006 11. pants ir saderīgs ar primārajām tiesībām, it īpaši ar nediskriminācijas principu, kas izriet no EKL 34. panta, un tiesiskās palāvības principu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 17 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 320/2006 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka uzņēmumam piešķirtās cukura kvotas daļa, kas, piemērojot Regulas Nr. 493/2006 3. pantu, ir izņemta no aprites, ir jāietver pagaidu maksājuma summas aprēķina bāzē.
- 18 Ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 320/2006 11. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka uzņēmumi, kam pieder kvota, maksā pagaidu maksājumu par tirdzniecības gadu un par kvotas tonnu.
- 19 No šīs tiesību normas izriet, ka uzņēmuma pagaidu maksājuma aprēķina bāzi veido kopējais cukura kvotas tonnu skaits, kas tam ir piešķirtas par attiecīgo tirdzniecības gadu.

- 20 Vienīgais Regulā Nr. 320/2006 paredzētais izņēmums no pagaidu maksājuma samaksas ir paredzēts 11. panta 1. punkta otrajā daļā, tās ir kvotas, kuras uzņēmums atbrīvo saskaņā ar šīs regulas 3. panta 1. punktu. Runa ir par kvotām, no kurām vienā no šajā tiesību normā norādītajiem tirdzniecības gadiem atsakās uzņēmums, kurš pilnībā vai daļēji likvidē tā ražošanas iekārtas vai tās neizmanto un kurš tādēļ var saņemt restrukturizācijas atbalstu par kvotas tonnu, no kuras tas ir atteicies.
- 21 Šajā sakarā, pirmkārt, ir jānorāda, ka Regulas Nr. 320/2006 3. panta 1. punktā paredzētā atteikšanās no kvotas kopējā cukura tirgus organizācijas reformas ietvaros ir instruments, kas būtiski atšķiras no izņemšanas no tirgus Regulas Nr. 318/2006 19. panta izpratnē, kā arī no preventīvas izņemšanas no aprites Regulas Nr. 493/2006 3. panta izpratnē, kuru raksturs un mērķis atšķiras.
- 22 Kā ģenerāladvokāte ir norādījusi secinājumu 40.–43. punktā, uzņēmuma atteikšanās no kvotas, likvidējot vai neizmantojot tā ražošanas iekārtas, ir galīga. Kā tas izriet it īpaši no Regulas Nr. 320/2006 pirmā un piektā apsvēruma, tas ir viens no cukura nozares restrukturizācijas līdzekļiem, lai samazinātu nerentablās ražošanas jaudu Kopienā, un rada ekonomisku stimulu, maksājot restrukturizācijas atbalstu uzņēmumiem ar zemāko produktivitāti, lai tie atteiktos no kvotās ietilpstošā cukura ražošanas.
- 23 Turpretim Komisijas izlemtā izņemšana no tirgus ir pagaidu rakstura. Attiecīgie cukura daudzumi atbilstoši Regulas Nr. 318/2006 19. panta 1. punktam tiek izņemti no tirgus līdz nākamā tirdzniecības gada sākumam un var tikt uzkrāti vai pārdoti ārpus kvotas. Kā tas izriet no šīs tiesību normas un no šīs regulas divdesmit otrā apsvēruma, šī instrumenta mērķis ir saglabāt strukturālo līdzsvaru tirgū cenu līmenī, kas maz atšķiras no salīdzināmās cenas, ievērojot Kopienas starptautiskās saistības.

- 24 Tāds pats tas ir arī preventīvai izņemšanai no aprites, kas paredzēta Regulas Nr. 493/2006 3. pantā, kas atbilstoši šīs regulas sestajam apsvērumam ir pārejas posma pasākums, lai uzlabotu līdzsvaru Kopieniu tirgū, neradot jaunus cukura uzkrājumus 2006./2007. tirdzniecības gadā.
- 25 Otrkārt, atteikšanās no kvotas, izņemšana no tirgus un preventīva izņemšana no aprites ietilpst to pašu pasākumu skaitā, kas ir vērsti uz kopējās cukura tirgu organizācijas reformu, no kā izriet, ka Kopieniu likumdevējs ar nodomu nav noteicis Regulas Nr. 320/2006 11. pantā atbrīvojumu no pagaidu maksājuma cukura daudzumam, kas ir izņemts no tirgus, kā tas tajā ir paredzēts attiecībā uz kvotām, no kurām tas ir atteicies.
- 26 Ievērojot šos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 320/2006 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka uzņēmumam piešķirtās cukura kvotas daļa, kas, piemērojot Regulas Nr. 493/2006 3. pantu, ir izņemta no aprites, ir jāietver pagaidu maksājuma summas aprēķina bāzē.

Par otro jautājumu

- 27 Otrais jautājums ir par Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību. Lai gan šajā jautājumā ir minēta tiesiskās palāvības principa ievērošana, šķiet, ka iesniedzējtiesas lēmumā sniegtie apsvērumi attiecas vienīgi uz samērīguma un nediskriminācijas principiem. Tātad ir jāpārbauda minētā 11. panta spēkā esamība, ievērojot šos abus pēdējos minētos principus.

Par Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību, ievērojot samērīguma principu

- 28 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka prasītāja pamata prāvā būtībā apgalvo, ka pagaidu maksājuma, kas jāmaksā uzņēmumam, noteikšana atkarībā no tam piešķirtās kvotas, tajā ietverot kvotas daļu, kas ir izņemta no aprites, radītu tiem pārmērīgus izdevumus, tādējādi kvotas ietvaros saražotā cukura neto cena būtu daudz zemāka par salīdzināmo cenu. Turklāt kvotas daļa, kas ir izņemta no tirgus 2006./2007. tirdzniecības gadā un pārceļta uz nākamo tirdzniecības gadu, tiks no jauna iekļauta pagaidu maksājuma aprēķinā nākamajam gadam.
- 29 Tādējādi pagaidu maksājuma noteikšanas veids būtu pretrunā cukura tirgus reformas mērķim, tas ir, iestāžu, kam ir kompetence stāties pretim konkurencei, nozīmes palielināšanai. Turklāt tas būtu pretrunā samērīguma principam, kā arī Regulas Nr. 320/2006 ceturtajam apsvērumam, saskaņā ar kuru restrukturizācijas pasākumi ir jāfinansē, iekasējot pagaidu maksājumus no tiem cukura ražotājiem, kuri gala rezultātā gūs labumu no restrukturizācijas.
- 30 Arī Lietuvas valdība uzskata, ka, aprēķinot pagaidu maksājumu, ņemot vērā kvotas daļu, kas ir izņemta no aprites, attiecīgajiem uzņēmumiem tiktu radīti nepamatoti, pārmērīgi finanšu izdevumi, tādējādi uzliekot tiem nepamatotu nodevu, kas liedz tiem gūt labumu no restrukturizācijas procesa. Tā uzskata, ka pamatojums, kas sniegts 2008. gada 8. maija spriedumā apvienotajās lietās C-5/06 un no C-23/06 līdz C-36/06 *Zuckerfabrik Jülich* u.c. (Krājums, I-3231. lpp.), var tikt attiecināts uz šo lietu.
- 31 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka samērīguma princips, kas ir viens no vispārīgajiem Kopienų tiesību principiem, prasa, lai Kopienų iestāžu tiesību akti nepārsniegtu to, kas ir atbilstošs un vajadzīgs, lai sasniegtu attiecīgā tiesiskā regulējumā noteiktos mērķus, ņemot vērā, ka, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir

jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamiem mērķiem (2006. gada 7. septembra spriedums lietā C-310/04 Spānija/Padome, Krājums, I-7285. lpp., 97. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Runājot par šāda principa īstenošanas apstākļu tiesas kontroli, ņemot vērā plašo rīcības brīvību, kas ir piešķirta Kopienų likumdevējam kopējās lauksaimniecības politikas jomā, tikai šajā jomā pieņemta pasākuma acīmredzama neatbilstība kompetentās iestādes izvirzītajam mērķim var ietekmēt šāda pasākuma likumīgumu (iepriekš minētais spriedums lietā Spānija/Padome, 98. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Tādējādi nav svarīgi zināt, vai likumdevēja pieņemtais pasākums bija vienīgais vai labākais, kādu vien varēja pieņemt, bet gan, vai šis pasākums bija acīmredzami neatbilstošs (iepriekš minētais spriedums lietā Spānija/Padome, 99. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Šajā lietā no Regulas Nr. 320/2006 pirmā apsvēruma izriet, ka Padome uzskata par nepieciešamu, lai Kopienų cukura ražošanas un tirdzniecības sistēmu saskaņotu ar starptautiskajām prasībām un nodrošinātu tās turpmāko konkurētspēju, veikt pamatīgu restrukturizāciju, kas būtiski samazinātu Kopienų nerentablās ražošanas jaudu. Lai to panāktu, tā ar minēto regulu ir izveidojusi atsevišķu un autonomu pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā.

35 Pagaidu shēmas ietvaros ar Regulu Nr. 320/2006 ir ieviests, kā tas ir paskaidrots piektajā apsvērumā, ekonomisks stimuls atbilstoša restrukturizācijas atbalsta veidā uzņēmumiem ar zemāko produktivitāti, lai tie atteiktos no ražošanas kvotu ietvaros. Šādā nolūkā minētās regulas 3. pantā ir paredzēts restrukturizācijas atbalsts, kas ir pieejams no 2006./2007. līdz 2009./2010. tirdzniecības gadam, lai samazinātu ražošanu tādā apjomā, kāds nepieciešams Kopienų tirgus līdzsvarošanai.

36 Lai finansētu Regulā Nr. 320/2006 paredzētos restrukturizācijas pasākumus, Padome nodibināja pagaidu restrukturizācijas fondu un īpaši nolēma, kā tas ir noteikts minētās regulas ceturtajā apsvērumā, ka šo pasākumu finansēšana tiks nodrošināta, iekasējot pagaidu maksājumus no cukura, izoglikozes un inulīna sīrupa ražotājiem, kas gūs labumu no restrukturizācijas. No tā izrietošie ieņēmumi tiek uzskatīti par “asignētajiem ieņēmumiem” Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par finanšu reglamentu, kas piemērojams Eiropas Kopienu vispārējam budžetam (OV L 248, 1. lpp.), izpratnē.

37 Tādējādi regulas 11. pantā paredzētais pagaidu maksājums ir vērst uz to, lai ražotāji paši finansētu pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā, kas paredz radušos izdevumu un saņemto ienākumu līdzsvaru budžetā attiecīgo četru tirdzniecības gadu laikā.

38 Atbildot uz Tiesas rakstisku jautājumu, Komisija iesniedza restrukturizācijas fonda plānoto izdevumu un ieņēmumu tāmi par laikposmu no 2007. līdz 2013. gadam, kā arī 2006./2007. tirdzniecības gada bilanci. No tām izriet, pirmkārt, ka šie plānotie izdevumi līdzsvarojas trīs gadu laikā, izmantojot 2006./2007. tirdzniecības gadā gūto ieņēmumu pārpalikumu nākamajos tirdzniecības gados paredzēto izdevumu finansēšanai un, otrkārt, ka izdevumi, kas radušies šī pirmā gada laikā, būtiski pārsniedza paredzētos izdevumus.

39 Šie dati apstiprina, ka pagaidu summas, kas jāmaksā cukura ražotājam, noteikšana atkarībā no kvotas, kas tam ir piešķirta, un nevis atkarībā no kvotas, ko tas var faktiski pārdot pēc šīs kvotas daļas izņemšanas no aprites, nav acīmredzami nepiemērota Regulas Nr. 320/2006 mērķa, kas ir aprakstīts šī sprieduma 34. punktā, sasniegšanai.

40 Šajā sakarā aplūkojamais pasākums atšķiras no tā pasākuma, kas aplūkots lietā, kurā taisīts iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Zuckerfabrik Jülich* u.c., kurā Tiesa nolēma, ka šī sprieduma 57.–60. punktā analizētais maksājumu aprēķināšanas veids pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu Padomes 2001. gada 19. jūnija Regulas (EK) Nr. 1260/2001 par cukura tirgu kopīgo organizāciju (OV L 178, 1. lpp.) mērķi, kas ir vērsti uz to, lai ražotāji pilnībā taisnīgā un efektīvā veidā segtu izmaksas, kas saistītas ar Kopienų produkcijas pārpalikuma rašanos, atbilstoši pašfinansēšanas principam.

41 Turpretim, ja, aprēķinot pagaidu maksājumu, netiktu ņemta vērā kvotas daļa, kas ir izņemta no aprītes attiecīgajā tirdzniecības gadā, tiktu izjaukts plānotais budžeta līdzsvars, kas ir balstīts uz ieņēmumu stabilitāti un paredzamību. Tātad šāds noteikums kaitē restrukturizācijas pasākumu pašfinansēšanai, ko vēlas panākt Kopienų likumdevējs, un līdz ar to pagaidu shēmas cukura rūpniecības restrukturizācijai, kas ir izveidota ar Regulu Nr. 320/2006, darbībai.

42 Turklāt attiecībā uz maksājumiem, kurus šī shēma rada nodokļu maksātājiem uzņēmumiem, ir jāuzsver minētās shēmas pagaidu raksturs, preventīvās izņemšanas no aprītes ierobežotais raksturs, kā arī peļņa, kādu šie uzņēmumi var sagaidīt, pirmkārt, no atteikšanās no kvotām, ko Kopienų likumdevējs vēlas stimulēt, un, otrkārt, no kvotu cukura cenas uzturēšanas, ko atļauj izņemšana no tirgus un it īpaši preventīvā izņemšana no aprītes. Šī peļņa var kompensēt šīs shēmas radītās neērtības, tostarp to, ka uz tirdzniecības gada laikā no tirgus izņemtā cukura daudzumu attiecas arī vēl pagaidu maksājums, kas piemērojams par nākamo tirdzniecības gadu piešķirtajai kvotai, ja šis daudzums tiek uz to pārcelts un nav pārdots kā rūpnieciskais cukurs ārpus kvotas pasaules tirgū.

43 No visa iepriekš minētā izriet, ka pagaidu maksājuma summas noteikšana atkarībā no piešķirtās kvotas, vajadzības gadījumā tajā ietverot kvotas daļu, kas ir izņemta no aprītes, nav acīmredzami nepiemērota, lai sasniegtu tās mērķi, un tādējādi to nevar uzskatīt par pretēju samērīguma principam.

Par Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību, ievērojot nediskriminācijas principu

- 44 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka prasītāja pamata lietā apgalvo, ka cukura daudzuma, kas ir preventīvi izņemts no aprites, iekļaušana pagaidu maksājuma aprēķina bāzē ir pretrunā nediskriminācijas principam, kas ir nostiprināts EKL 34. panta 2. punktā. Tā būtībā apgalvo, ka tādējādi no aprites izņemtā cukura daudzuma ņemšana vērā, aprēķinot Regulas Nr. 493/2006 3. pantā paredzēto maksimālo ražošanas apjomu, diskriminējošā veidā ietekmē dalībvalstu uzņēmumus, kuri 2006./2007. tirdzniecības gadā ir atteikušies no mazāka kvotu skaita, kā dalībvalstu uzņēmumus, kas, tieši otrādi, ir galīgi atteikušies no lielāka kvotu skaita šajā tirdzniecības gadā. Pirmie ir nostādīti nelabvēlīgākā situācijā nekā otrie, jo par cukura daudzumu kvotas ietvaros, kas tiem paliek pēc preventīvas izņemšanas no aprites, tie saņem neto samaksu, kas ir daudz mazāka par pēdējo saņemto samaksu.
- 45 Lietuvas valdība arī norāda, ka šāds pagaidu maksājuma noteikšanas veids var radīt nepamatoti nevienlīdzīgu attieksmi pret uzņēmumiem, kas nav pametuši tirgu, jo pagaidu maksājuma apmērs ir dažādi sadalīts starp cukura ražotājiem, kuri atrodas salīdzināmā situācijā, bet veic uzņēmējdarbību dažādās dalībvalstīs, atkarībā no apstākļiem, kas nav no tiem atkarīgi.
- 46 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai EKL 34. panta 2. punkta otrajā daļā paredzētais visu veidu diskriminācijas aizliegums kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros ir konkrēta vispārējā vienādas attieksmes principa izpausme, kas nosaka, ka vienādas situācijas nevar risināt dažādi un atšķirīgas situācijas nevar risināt vienādi, ja vien šādai īpašai attieksmei nav pamatota iemesla (skat. 2006. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-313/04 *Franz Egenberger*, Krājums, I-6331. lpp., 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 47 Šajā gadījumā, kā tas izriet no Regulas Nr. 493/2006 sestā apsvēruma, preventīva izņemšana no aprites ar minēto regulu ieviesto pārejas posma pasākumu ietvaros, lai nodrošinātu pāreju no iepriekšējās shēmas pirms Regulas Nr. 318/2006 pieņemšanas uz jauno, kas izveidota ar šo regulu, ir pārejas posma pasākums, lai samazinātu tās produkcijas daudzumu, kas iekļaujas 2006./2007. tirdzniecības gada kvotā, un tas visbeidzot uzlabotu līdzsvaru Kopienas tirgū, neradot jaunus cukura uzkrājumus šajā tirdzniecības gadā. Tā īstenošanai minētās regulas 3. pantā ir noteikts maksimālais apjoms, kuru pārsniedzot, ikviena uzņēmuma saražoto kvotas cukuru uzskata par izņemtu no aprites Regulas Nr. 318/2006 19. panta izpratnē.
- 48 Atbilstoši Regulas Nr. 493/2006 3. panta 2. punktam maksimālo apmēru nosaka pareizinošiem uzņēmumiem piešķirto kvotu ar divu koeficientu summu, no kuriem otrais ir atkarīgs no kopējās kvotas, kas 2006./2007. tirdzniecības gadā ir izņemta no aprites attiecīgajā dalībvalstī saskaņā ar Regulas Nr. 320/2006 3. pantu.
- 49 No tā izriet, ka šajā tirdzniecības gadā uzņēmumiem noteiktās preventīvās izņemšanas no aprites apjoms ir atšķirīgs īpaši atkarībā no dalībvalsts, kurā tie darbojas. Tātad daļa no pagaidu maksājuma, ko tie maksā atbilstoši to kvotas daļai, kas ir šādi preventīvi izņemta no aprites, arī ir lielāka vai mazāka atkarībā no tā, kurā dalībvalstī tie veic uzņēmējdarbību.
- 50 Līdz ar to Regulas Nr. 320/2006 11. pantā paredzētā pagaidu maksājuma noteikšana rada nevienlīdzīgu attieksmi pret uzņēmumiem, kuri atrodas iespējami salīdzināmā situācijā, bet veic uzņēmējdarbību dažādās dalībvalstīs.
- 51 Tomēr šāda attieksme pret uzņēmumiem šķiet objektīvi pamatota. Kvotu sadali starp uzņēmumiem un to pārvaldi nodrošina dalībvalstis, kvotu izņemšanu no aprites arī organizē katra no tām un tā atšķiras dalībvalstu starpā. Šādos apstākļos, kā tas izriet no

Regulas Nr. 493/2006 sestā apsvēruma, mērķis atšķirīga koeficienta piemērošanai atkarībā no attiecīgās dalībvalsts, kas paredzēta minētās regulas 3. panta 2. punktā, ir ņemt vērā dalībvalstu ieguldītos centienus, lai atteiktos no kvotām un tādējādi samazinātu ražošanu visās dalībvalstīs vienādā samērā, lai panāktu ražošanas līdzsvaru visā Kopienā.

- 52 No tā izriet, ka cukura daudzuma, uz kuru attiecas preventīvā izņemšana no aprites, iekļaušanu pagaidu maksājuma aprēķina bāzē nevar uzskatīt par pretēju nediskriminācijas principam.
- 53 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka, to izvērtējot, nav noskaidrots neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 54 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) Padomes 2006. gada 20. februāra Regulas (EK) Nr. 320/2006, ar ko nosaka pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā un groza Regulu (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka uzņēmumam piešķirtās cukura**

kvotas daļa, kas, piemērojot Komisijas 2006. gada 27. marta Regulas (EK) Nr. 493/2006, ar ko paredz pārejas posma pasākumus cukura nozares tirgu kopīgās organizācijas reformai un groza Regulu (EK) Nr. 1265/2001 un (EK) Nr. 314/2002, kas ir grozīta ar Komisijas 2006. gada 13. oktobra Regulu (EK) Nr. 1542/2006, 3. pantu, ir izņemta no aprites, ir jāietver pagaidu maksājuma summas aprēķina bāzē;

- 2) izvērtējot otro jautājumu, nav noskaidrots neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību.**

[Paraksti]